

ZOMBOR és VIDÉKE

POLITIKAI HETILAP.

Szerkesztőség:
Kossuth-utca 168. szám, Falcione-féle házban.
Kiadóhivatal:
Obliát Károly könyvnyomdája, Kossuth- (fő-) utca.

Felelős szerkesztő:
Dr. ALFÖLDY ÁRPÁD.

Egész évre 6 frt. — Félévre 3 frt. — Negyedévre 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 8 kr.

Néptanítónak: Egész évre 4 frt. Félévre 2 frt. Egy negyed évre 1 frt
Megjelenik minden vasárnap és csütörtökön.

Kap-e Zombor esküdt-széket?

Tudjuk, hogy mi az esküdtstszék. Olyan bíróság, amelynél nem kinevezett bírák állapítják meg azt, hogy bűnös-e valaki a terhére rótt gyilkosságban, rablásban és egyéb büncselekményekben, hanem a törvény által arra hivatott állampolgárok, akik tekintettel az esetről-esetre leteendő esküre esküdteknek, és mint-hogy a népből kerülnek ki népbíráknak nevezetnek. Magyarországon eddig kizárólag csakis sajtótügyekben ítélték esküdtek. Az 1896. évi, 33. t. c. folytán azonban egyéb büncselekmények fölött is fognak ítélni.

A képviselőház a büntetőtörvény helyes alkalmazásának a biztosítékát látta az esküdtstszékben akkor, amikor az 1896. évi 33. t. c. megszavazta.

Tény, hogy fordulnak elő olyan esetek az életben, amelyek a törvény rideg betűje szerint a büntetőtörvény alá vonhatók, de amelyeknél ennek alkalmazása a közvéleménybe ütközik. A törvény ilyen esetekben büntetést, a társadalom: felmentést követel. A törvényhez kötött bíró, bár vérző szívvel kénytelen a vádlottat elítélni; az esküdt ellenben, aki csakis a saját lelkiismeretét követheti, fel fogja menteni.

Mint igazságügyi intézmény, mindenesetre, korszakos haladást jelez. A nép között élő, a vádlottakhoz közelebb álló esküdtek alkalmasabban annak a megítélésére, hogy igazán megérdemli-e az illető a büntetést, mint az állásánál fogva az élet-től távol álló bíró.

Fontos intézmény ennél fogva az esküdtstszék; nemcsak jogilag és erkölcsileg jelentősek az előnye, hanem gazdaságilag is. Mi haszna lehet Zomborban abból, ha esküdtstszéket kap?

A zombori kir. törvényszék he-

tenként több napon át tart végtárgyalást. Átlagos számítás szerint legalább is 9 olyan bűntügy kerül elítélés alá, amely azután esküdtstszék elé fog tartozni. Minden ügyben van egy csapat tanu. Panaszsóval és vádlattal együtt minimalisan véve hetenként legalább kilencven ember jön be a városba végtárgyaláshoz, vizsgálathoz még több kerül elő. Hányszor jönnek ezek sürgetni és utána nézni a dolognak. Hány vizsgálati ügy nem is kerül végtárgyalásra. Ezek az idegenek, ha Zombor nem kap esküdtstszéket, nem bennünket, hanem más várost fognak felkeresni, ott végzik bevásárlásait, oda viszik termékeiket, ott szaporítják a forgalmat, a fogyasztást.

Az esküdtstszék előnyös minden tekintetben. Különösen pénzügyi és gazdasági okok teszik azt kívánatossá.

Zombornak annyi intelligens embere van, annyi a hivatalnoka és egyéb művelt embere, hogy olyan esküdtstszéket állíthat ki, amely egész országban is ritkítani fogja párját. A nemzetiségi kérdések Zomborban akadályul nem szolgálhatnak. A büntető, a gazember mindig ugyanaz marad, akármilyen legyen is a nemzetisége. Ezzel a kifogással nem lehet megokolni azt, hogy ne kapjunk esküdtstszéket.

Zombor a megye székvárosa. Nagyobb az intelligenciája, mint Ujvidék és Szabadkának együttvéve. Bács-Bodrogh vármegye életében korszakot alkotó a jelentősége. A megye közepén terül el. Egyformán közel van a megye minden részéhez.

A polgárságnak, a jogkereső közönségnek a hatalmasoknak, a szegénynek együtt és külön mindent el kell követniük, hogy esküdtstszéket kapjunk. Az igazságügyi palotakérdését az esküdtstszékkel együtt a legszerencésebben lehet megoldani. Más városok már gyűléseznek, feliratoznak, hogy esküdtstszéket kapjanak,

mi nem törődünk a saját érdekeinkkel.

Rettenetes volna, ha az esküdtstszék hatásköre alá eső ügyekben más városba kellene utaznunk. Az utazás és azzal összekötött egyéb költségek elriasztanák polgárainkat jogaik védelmétől; mert bizony meggondolná bárki is, hogy tesz-e feljelentést, ha oly nagy költséggel jár az.

A törvényhatósági bizottság feladata ebben az esetben eljárni. Nem szabad visszariadnia semmiféle áldozattól. Leghelyesebb volna, ha a város azonnal megtenne mindent, hogy rövid idő alatt megfelelő igazságügyi palotánk legyen. Ezzel azután az esküdtstszék kérdése minden esetre a mi javunkra dőlné el.

M. H.

Zombor rendes közgyűlése.

Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottsága 1897. évi november 29-én délelőtt 9 órakor a városháza nagytermében rendes közgyűlést tart, melynek a következő a tárgysorozata:

Tárgysorozat:

1. Polgármester jelentés.
2. Országos nemzeti szövetség megkeresése a Budapesten építendő Pantheon elhelyezése tárgyában pártoló felirat iránt.
3. Szabolcs vármegye megkeresése a difteritisz elleni védőtás tárgyában a helygymiszterhez intézett feliratának pártolása iránt.
4. A városi számvétség előterjesztése a városi arvapénztárban, valamint a város kezelése alatt álló alapok pénztáraiban mutatkozó készpénz fölöslegnek mely pénzügyintézetben leendő elhelyezése iránt.
5. Az igazoló választmány megalakítása.
6. A számonkérőszék két tagjának megválasztása.
7. A folyó év végével kilépő öt közigazgatási bizottsági tag helyébe új tagok választása.
8. Az üresedésben lévő tanácsnoki állásnak választás útján leendő betöltése.

9. Kertészeti bizottság előterjesztése a Sikara melletti 4 és 1/2 lánca területnek akácfákkal beültetése iránt.

10. A szépszézi alap 1895. és 1896. évi felülvizsgált számadásai.

11. A nyugdíjalap 1896. évi felülvizsgált számadása.

12. A zombori kereskedő ifjak alapítványának 1896. évi felülvizsgált számadása.

13. Számvevői előterjesztés a szegények részére gyógyszerek címnel felezett átutalása iránt.

14. Polgármesteri előterjesztése Schubert Ignác hivatalosolga jutalmazása iránt.

15. Donoszlovits József városi irnok fizelési előleg iránti kérvénye.

Zombor, 1897. évi november hó 23-án.

Vármegyei közgyűlés.

(Polytatás és vége)

41. Krusevlya község kérvénye a vasuti feltételes megállóhely felállítására költségének az utadóból leendő fedezése iránt.

42. B.-Vaskut község képviselőtestületének határozata a népkönyvtári alaphoz kölcsönképeni átvétele tárgyában.

43. Hegyes község képviselőtestületének határozata 1897. évre egy cseléd felfogadása tárgyában.

44. Karavukova község képviselőtestületének határozata gypemstvei fizetés felemelése tárgyában.

45. Hódásgh község képviselőtestületének határozata egy ipariskola harmadik tanítói állás rendszeresítése tárgyában.

46. Filipova, Karavukova és Rác-Militics községek határozatai Dr. József körorvossal kötött szerződés iránt. A körorvos fizetésének az egy évi önkéntesi évre leendő megállapítása tárgyában.

47. Zsalya község képviselőtestületének határozata a Bozsini-féle ház megvétele tárgyában.

48. B.-Martonos község képviselőtestületének határozata a lámpagyújtogatói fizetés megállapítása tárgyában.

49. B.-Keresztur községének díjnokj

állítás rendszeresítését megtagadó határozata és az ellen Arnold Károly által beadott felelkezés.

50. Ada község képviselőtestületének határozata Kovacev Szima zálogjog törlése tárgyában.

51. Felső-Szent-Iván község képviselőtestületének határozata a kisbírák fizetésének felemelése tárgyában.

52. Bács-Martonos község képviselőtestületének határozata a nagyvendéglő bérdíja egy részének elengedése tárgyában.

53. Ugyanannak határozata Balogh István földadó tartozásának törlése tárgyában.

54. Veprovác község képviselőtestületének határozata a róm. kath. templom orgonájának kijáratosi költségeihez való hozzájárulás tárgyában.

55. O-Keér község képviselőtestületének határozata egy 2000 frtos kölcsön felvétele tárgyában.

56. Nemes-Militics község képviselőtestületének határozata Milinszky Mihály és neje ingatlanának megvétele tárgyában.

57. Obrovác község képviselőtestületének határozata a tanítóknak a kerületi gyűléseken való megjelenésre utiköltség utalványozása tárgyában.

58. Mohol község képviselőtestületének határozata a milleniumi ünnepségek költségei tárgyában.

59. Bács-Martonos község képviselőtestületének az ir. tanító lakbérilletményét megállapító határozata.

60. Felső-Kovil község képviselőtestületének határozata Maradios Axent ingatlanainak átvétele tárgyában.

61. Zenta r. t. város képviselőtestületének határozata városi csőszház felépítése tárgyában.

62. Lality község képviselőtestületének határozata a kisdődővoda költségeinek mikénti fedezése tárgyában.

63. Paosér község képviselőtestületének határozata a tanítóknak a kerületi üléseken való megjelenésük napidíj és fuvarban való részvételük tárgyában.

64. Gyurgyevó község képviselőtestületének határozata a s. jegyző lakbérilletmények megállapítása tárgyában.

65. Nemes-Militics község képviselőtestületének határozata két községi rendőri állásnak beszüntetése tárgyában.

66. Ugyanannak határozata Kanyó Mihály rendőr végkielégítése tárgyában.

67. Ugyanannak határozata Karagits István helyettes tanító díjazása tárgyában.

68. Hódásgh község képviselőtestületének határozata az adószedő és pénztárnok díjazása tárgyában.

69. Bács-Petrovoszellő község képviselőtestületének határozata Roth György vállalkozó többlet munkájának díjazása tárgyában.

70. Apatini község képviselőtestületének határozata a községi orvos özvegyének segélyezése tárgyában.

71. Jankovác község képviselőtestületének határozata a községi irnok fizetésének felemelése tárgyában.

72. Kunbaja község képviselőtestületének határozata a fogyasztási adó beszédségi jutalék hovatartozása tárgyában.

73. Goszpodince község képviselőtestületének határozata Pejits Mita községi tanító segélyezése tárgyában.

74. Ugyanannak határozata a községi földék mikénti bérbeadása tárgyában.

75. Bács-földvár község képviselőtestületének határozata Szekuts Zsiván tanító fizetésének felemelése tárgyában.

76. Csantavér község képviselőtestületének határozata a körállatorvos lótartrási átalánya tárgyában.

77. Zsabblya község képviselőtestületének határozata a körállatorvos utiátalánya tárgyában.

78. O-Futtak község képviselőtestületének határozata a körállatorvos vágatási díjainak megállapítása tárgyában s ez ellen Hellermann Fülöp s társai felelkezése.

79. Csurogh község képviselőtestületének határozata községi állatorvosi állás rendszeresítése tárgyában.

80. Szonta község képviselőtestületének határozata a milleniumi költségek mikénti fedezése tárgyában.

81. Nemes-Militics község képviselőtestületének határozata behajthatlan követeléseinek leírása iránt.

82. O-Kér község képviselőtestületének határozata behajthatlan követeléseinek behajtása iránt.

83. Bács-Petrovoszellő község képviselőtestületének határozata közmunkaváltóság címén fennálló követelésének leírása tárgyában.

84. Deák főszolgabíró jelentése az

TARCA.

Az utolsó tennis.

A Z. és V. eredeti tárcája.

Írta: Jotta.

Hétfőn különösen pontosak voltunk. Háromnegyed kettőkor már valamennyien a kert langyos balzsamos levegőjét élveztük.

Nyáron át úgy néz ki a mi pártelnökünknek a Bajai-út mentén elterülő híres parkja, mint ahogy a german istenségek ligeteit szokás elképzelni. Hatalmas tölgyek, fenyők, nyárfák zöldelnek benne csodálatosan. Meleg éjjeleken rejtélyes, bűvös, mámorító virágjainak minden életnyilvánulása; árnyak lebegnek fái alatt a légben, mintha Norma szeleme vonulna fel szent papnőivel imára.

Most: bánatos, haldokló minden fűszála; az enyészett szelleme vált urrá térségein. A pázsitot mindenütt megfalták, megsárgult falevelek borítják; bokáig jár az ember bennek. Az a terebélyes nyárfa ott a rondó közepén a kétségbeesés jelképe lett. Az orgonabokrok most már nincsen titkuk. Disztelenül állanak az utak mentén. Lombjaik a sárban hevernek. Betekintethet akárki is néma sűrűjökbe.

Járkáltunk, beszélgettünk, az idő változa-

tosságát csodáltuk; hiszen másfél hét előtt már a korcsolya-pálya jegét próbáltgattuk.

Kedves ground! Csak te vagy mindig változatlan. Bámulunk, rajongunk érted. Szép, vagy. Ugy terülsz el, mint a biliard posztos fennsíkja. Nincs göröngyöd és azért mégis mennyi bottlás esik rajtad Meszes vonalaid a boldogság határait jelzik: addig és ne tovább különben bü vonul a szíved.

Te bájos labdácska! Egyszerűségben, gyors repüléseddel, ugrándozásoddal: mennyi zavart, igazi örömet, kétségbeesést vagy képes elő idézni.

— Game and set! — kiált Gyuricza.

— Lehetetlen — jegyzi meg Margitka.

— De igen! Lehetséges. Tudom biztosan! rekeszti be a vitát Blankácska.

— Adrienne, Zsenike Gyurica, Lexi, tessék felvonulni! Hamar! Hamar! Hideg van. Megfáznak.

Ujra folyik a játék. A nézők hallgatnak, figyelnek, pirulnak, hosszannéznek, rettegnek a szerint, a mint szerencsés vagy szerencsétlen a pályafutása a labdának; lassan-lassan a játék visszafényévé válnak. Az a kis labdácska csakhamar úgy ura lesz az indulatoknak, mint a jó színész az emberek belső világának. A játék heve nemsokára egy lelket formál az egész mulató világból. Egy a

nevetése, egy a busongása, egy a jajdulása egy az ujjongása ilyenkor az egész társaságnak. Együtt énekel, együtt fáradoznak, örvendeznek, együtt szenvednek, valamenyen. Végre is a gamediadalmas felhangzása szabadulás, felocsudás és pihenés nézőnek játszóknak egyaránt.

A groundon a hatalom jelképe a racket. Futunk, ugrunk, csetlünk-bojtunk, hajlongunk a földig a kedvéért. Ugy hangzik a legtöbbször a hurja, mint az Eolhárfa. Ha recsegő akkor harag, szegény, szemrehányás villámhárítója „Rossz a racket“ Ez mindenre mentés. Akár csak így szól valakiről. „Szerelem a szegény!“

A játék Tiberise a háló. Ha átrepült a labda rajta, akkor a legtöbbször el van vetve a kocka; győzni vagy elveszni.

Mintha egész délután valami nagy bánat hatott volna zsbibaszatólag izmainkra. Hibát, hibára halmozunk. Mintha azt sugta volna valami bensőnkben, hogy az idén ma utoljára tenniszezzünk.

Milyen furesán hangzik ilyenkor a levételen fákon át az a sok: play, ready, deuce, gam. A játék zajába nem csattog bele a fülemüle; a bogarak zümmögése elnémult, a meleg hónapok változatossága, színompája letűnt.

O-Sztafár községi 1897. évi költségvetési hiány fedezésére a községi képviselőtestület által megállapított községi adó százaléka tárgyalva.

85. Kupuszina községe maradványfüldek váltáságra vonatkozó 1898. évi költségvetése.

86. Felső-Kovil község képzés- nevelési alapjának 1898. évi költségvetése.

87. Szilbás és Csonopla községek és Zenta r. t. város 1897. évi pótköltségvetése.

88. Bács-Feketehegyen 1896. évi, O-Sóóv 1893. évi, Temerin 1895. évi, Bács-Petrovács 1892. évi, O-Kér 1896. évi, Szónta 1896. évi, Bogojeva 1864. évi, Bikity 1894. évi, Bács-Petrovács 1892. évi, Pivnica 1894. évi közpénztári számadása.

89. Csurogh község képzési és nevelési alapjának 1896. évi zárszámadása.

30. S e s i t s Mladen volt O-Palánka községi jagyzó özvegyének kérvénye özellátásának megállapítása iránt.

91. Öv, M i l l a s s i n Dezsőné szül. B a l o g h Zuzsanna volt segédjegyző özvegyének kérvényének segélyezése iránt.

62. A vármegyei alszámvevők kérvénye fizetés felemelés iránt.

93. Bács-Bodrogh vármegyei segédjegyzők kérvénye a községjegyzői nyugdíjintézményre való felvétel tárgyában.

94. K l e i n e r Lajos vármegyei aljegyző kérvénye 1 évi szabadságidő tárgyában.

95. O-Moróvica, Sándor, Gardinovec, Bajmok, Szónta, Bács, Paesér, O-Kér, Bezdan, Keryajaja, Piros, Rác Militics, Csonopla, Bács-Vaskut, Kulpin, Glozsán, Tiszsa-Külmánfalva, Csurog, C-Szivác, Nádaly, Bács-Bukin, Bács-Almás, Bács-Topolya, Bács-Keresztur községek 1898. évi költségvetési; Sztanisits, Lok, Uj-Verbász, Kunbaja, Jankovác, Bogojeva, Krusevlya, Kovil-Szent-Iván, Apatin, Bács-Doroszló, O-Verbász, Mélykut, Csataalja, O-Kanizse, Felső-Kovil, Tovarisoava, Turie, Szilbás, Paraga, Viola, Déronya, O-Beese, Bács-Csöd, Begecs, Deszpot-Szt-Iván, Katymár, Priglevica-Szent-Iván községek és Zenta város 1898. évi költségvetései.

A vég, a hideg, az enyészet szárnyai lebegett a park föl felett. Tiltakoztunk, vizsgálattuk magunkat azonban hiába. A nap fényes pompájában rég elhagyta rendes útait. Az a fényes tenger, amely annyi hónapon át ömlött le reánk kéjes árral, megfogyott: akármelyik báránnyelhecske megtöri erejét.

A késő őszi a tévézetet, édes tennis. Itt borong már bánatos szürkeséggel feleltünk. Fátolya a szemfedő.

Itt-ott az ősz meleg szellője osont el közöttünk. Messziről jöhetett, mivel nagyon pihegve, fáradtan tűnt el az akéfék levéltelen ágai között. Talán nyugalmat keresett, pihenőhelyt, ahol megvárja, amíg a tavasz újra előszóllítja: virágillatot, madárdalt hordani.

Wagemann tégláégetőjének hatalmas kéménye az esti ködben földbe szűrt hellebárdnak látszott.

Mintha ez is a hideget a fagyott, a sötétséget, a tenis megöli akarná visszaretenteni.

Hiába! Most már a jourok napjait éljük. Nemsokára meg itt lesz a koresolyázás is. Azért mégis tiszta szívvel kívántam, amikor hétfőn búsan ballagtunk haza a kertből, a Bajai-utcán végig, hogy a teniszszes, a kedves tavasz mihamarabb visszatérjen.

Tennis for ever.

Hirek.

* **A nemzeti párt értekezlete.** A zombori nemzeti párt végrehajtó bizottsága folyó hó 28 án, holnap pénteken délután három órákor a lapszerkesztő irodájában értekezletet tart. Az értekezlet tárgyait: a 29-iki városi közgyűlés több fontos tárgyának megbeszélése képezi. A párt jegyzője ez uton is felkéri a bizottság t gait, hogy megjelenni szívesek legyenek.

* **Kinevezés.** Az igazságügyminiszter Kekeczovits Emil zombori kir. törvényszéki díjnokot a hódásági és Krausz Samu apatini kir. járásbírói díjnokot a kulai kir. járásbírói díjnokokhoz irnokokká nevezte ki.

* **Kinevezés.** Az igazságügyminiszter Hajdu Béla nagykörosi kir. járásbírói aljegyzőt a zombori kir. törvényszékhez jegyzővé nevezte ki.

* **Kinevezés.** Az igazságügyminiszter Okolicsny Lajos miskolci kir. törvényszéki joggyakornokot a zombori kir. törvényszékhez aljegyzővé nevezte ki.

* **Kinevezés.** Az igazságügyminiszter Kamocsy a Ferenc, bajai kir. járásbírói segédteljeskörnyvezetőt a szegedi kir. törvényszékhez telekkönyvvezetővé nevezte ki.

* **Főispán, mint miniszteri biztos.** Mikéni jó forrásból értesülünk, a Terényi halála folytán megüresedett, o-becei ármentesítő társulat miniszteri biztosává vármegyének főispánja lett kinevezve, és így ezuttal a társulati autonomia visszaállításáról szó sem lehet. Imitten regisztráljuk a hirt is, hogy Mohol község kezd megüresedése f. hó 10-én Zentán az érdektel községek képviselői tanácskozásra gyűltek össze, melyen elhatározták, hogy a társulat autonomiájának visszaállítását memorandum útján kérelmezendik a minisztertől és a memorandum elkészítésével Szarits Bertalan Zenta város főügyészét bízták meg.

* **A zombori philosophus, Dr Schmidt Jenő** a szegedi szocialisták-karacsónyi nagygyűlésük elnökétől és vezéréül választották meg. Különbön új lapot is alapít, amelynek a címe »Uralom nélkül» lesz és az összes létező kormányformák ellen fog irányulni.

* **Vida Etelkát,** mint a B. Hirlap írja, Dr. Patay Sándor zombori ügyvéd nejét, mint előnyös szerződési feltételekkel kínálta meg Makó szegedi színházgató, kinek primadonnája Réthy Laura Kolozs várra szerződött. Vida Etelkának 500 frtos havi fizetést ajánlott fel Makó s ha — mint hallottuk, — a szerződés megkötöttik, virágvasárnaptól kezdve, gyönyörködhet k Szeged közönsége Vida Etelka primadonna nem mindennapi hangjában.

* **Utóhang a gimnázium jubileumához.** Azon magvas történelmi ismertetés, melyet a jubileumi ünnepségen J e s z e n s z k y tanár olvasott föl, már is felhívta emberbarati érzelmét egy nemesen gondolkodó térfunak, az intézet törekvő tanulóinak bu díására szant jutalomdíj alap létesítésére. A mint értesülünk Reichemberger Zs. kir. kazánrevizor mernök, öt ven frtot jutatót a gimn. igazgatósághoz azzal, hogy ezen 50 frtból a mennyiségben és természetben a legkiválóbb tanuló részére jutalomdíj-alap létesítsék. Ertesültünk szerint már is mozgalom indult ezen jutalomdíj alapnak nagyobb tételére. Tiszta szívvel üdvözöljük a mernököt nemes cselekedetéért, és óhajtuk, hogy nemes példadása követőkre találjan.

* **Egy bácskai templom százestendős jubileuma.** Kiszács községe megható és lélekelmő ünnepének volt színhelye. Ugyanis az ottani evangélikus egyházközség most ünnepel temploma felszentelésének 100-ik évfordulóját. A megemlékezés ünnepe fényes istentisztelettel mint vég-

be, melyen a környékeli lelkesek pontifikáltak fényes segédlettel. A papok ősi szlav szokás szerint alában jelentek meg az emi beraradattól zsufoóság megtelet jubileum-templom oltára előtt. Az ünnepély kezdete előtt a templom előtt levő új keresztelő kut szentelték fel. De in s z k y Janos glozsáni lelkész elmondta azon bibliai szöveget a mely 100 év előtt a templom beszentelésénél is el let mondva. Elénekeltek azon templomi dalt, melyet az egykori kulpini kántortanító Róhon György 100 év előtt ugyan erre az alkalomra írt. Az unnei szónoklatot Langhoffer Karoly kiszácsi lelkész tartá ugyanazon alapigével, melylyel néhai S t e h l ó András volt petrováci lelkész és bács-szeremi esperes 100 év előtt a templomot felszentelte és szent rendeletésének átadá. Végül felolvasta a lelkész a község 120 estendős történetét, annak alakulását és viszontagságait.

* **Csöd Apatinban.** A zombori kir. törvényszék Kaufmann Sándor (Alexander Kaufmann) apatini bejegyzett kereskedő elfu a csödöt megnyitotta. Csödbiztosul Kemény Béla kir. törvényszéki bíró, tömeggondnok dr. Z s u b o r y József apatini, helyettesül dr. Bugarszky Kosztazombori ügyvédek nevezettek ki. Bejelentési határidő december 17.

* **Nemzeti népvétele** a címé annak a gyakorlati nevelés és oktatásügy szolgálatában álló lapnak, mely f. é. december elsején jelenik meg Bács-Topolyán Szóllósy Jenő kitünő szerkesztésében. Előzetési ára: egész évre 2 frt s havonként kétszer jelenik meg. Ez a lap lesz a magyar tanítás legkedvesebb lapja, mert oly bő és változatos tartalommal ny ocsó lapot még a külföldön sem ismernek. Vezérelve, hogy a magyar tanítás, a magyar ifuságot, a magyar nemzeti szellem utatutását szent nevelje. Melegen ajánljuk tanítóik, szülők és neveléssel foglalkozó minden egyén figyelmébe és pártelésába. Mutatványzamót szívesen küld a kiadóhivatal: Bacs-Topolyan.

* **Bácsmegeyi szobrász diadala.** Amint a B. H. értesül, a tiz szobor egyikének az elkészítését T e l t s c h E d e szabadkai fiatal szobrászra fogják bízni, aki a Szabadkan, a város által felállítani szándékolt Jámbor Pal-féle szobor elkészítésével is meg lesz bízva.

* **Betörés.** Szombat éjjel Kishegyesen özv. P e c e Péterné udvarából, az ol kiasasa után elhajtottak 14 drb disznót. A tetteseket perze, hogy nyomozzák.

* **Hymen.** N o v i t s Miksa, a mohácsi takarékpénztár könyvelője eljegyezte Klein Lóri kisasszonyt, Klein Sándor bajai borbélyének leányt.

* **Színházi hírek.** A jövő hét műsora különösen érdekes lesz. Színr kerül a »Két tascók», mely a parisi Ambigu színházban két évig adatott folyvást. Az érdekes színműben az egész drami személyzet részt vesz. A fővárosban december hóban kerül először színr a népszínházban. Színr kerül a jövő héten az »Öreg» is. Egy zamatos élénk vizjáték, melyet a vizszínház kultivált az elmúlt évásban. Ugyancsak vasárnap kerül színr a jövő héten »Mária bájtyja». Bókor népszínműve, mely a »Gyimesi vadvirág» versenytarsa volt s erősen konkurrált az ezer forintért. Sokan amaaz velük jobbnak. Lesz alkalma közönségünknek is itéletet mondani. Erdekes a holnapi »Niobe» is mely egyike az évad legjobb darabjainak. A műsor élénk és változatos, a mit örömmel konstatalunk.

* **Öngyilkosság.** Urbán György zentai 28 éves nős férfi f. hó 16 án az alsó-kertek egyik szőlőjében szíven lötte magát. Hatrahagyott lelevelében, melyet családijához s dr. L e n d v a i Mór városi tiszti orvoshoz, mint halottkémhez intézett, azt állította, hogy becsületelti kötelességből követte el öngyilkosságát. Egyben kérte dr. L e n d v a i Mór

hogy családjára való tekintetből mellőzze a felboncolást. Mivel ezen kérelem teljesítése nem az orvostól függött és a kir. járásbíró-ság a boncolást elrendelte, végre is lett hajtva, mely után a hulla az alsóvárosi temetőben egyházi szertartás nélkül eltemetett.

*** Műkedvelői előadás Apatinban.** Vettük a következő meghívót: Meghívó. Az apatini »Casino és Dalárégyesületé» folyó hó 27-én az »Andrész-féle» vendéglő nagyeremében áncmulatsággal egybekötött műkedvelői előadást rendez, melyre Uraságot becses családjával tisztelettel meghívja a rendező. Músortól. A regény végé. Irta: Szépfaludy Ö. Ferenc. Stefánia, fiatal özvegy Langer Nina k. a. Ypsilón, író Dr. Mézőly István ur. Kánya Pál, ügyvéd Kressák Pál ur. Arabella, táncosnő Glätz Mariska k. a. Zsófi, szobaleány Ráta Mici k. a. Történik: Budán a Sváb hegyen. Ezt megelőzi: A kis mama. Vigjáték egy felvonásban. Irta: Karczag Vilmos, özv. Kocsárdny Gabriella Echaradt Emma k. a. Bánvári Kornél Boröss Jenő úr. Váradi Sándor Pukacs Gyula úr. Anna, szobaleány Kocsárdnyé Langer Nina k. a.

*** Vasuti előmunkálati engedély.** Latinovics Géza katymári nagybirtokos a m. kir. államvasutak budapesti zónai vonalának Halas állomásából kiindulva Jankovics, Mélykut, Tatabáza, B. Almás B.-Madaras és Katymár községek érintésével a baja-zombor-újvidéki h. é. vasutónálba beazogaló Sztaniszláv vezetésű h. é. vasutónálra az előmunkálati engedélyt egy évre megkapta.

*** Bosszuálló szerelmesek.** A szenttamási jegyzőnek a milyen csinos, épp oly kacér szobaleánya van, a ki után a falu legényei közül egyszerre három is versenyzett. A jegyző azonban, jó gazdához méltóan, a cseléd erkölcsi felett is örököndött, kiadta a parancsot, hogy esti 7 óran tul, a kapu zárva legyen. Így a szerelmes legények hiába jártak le-föl, hiába várakoztak, a szép szobaleányt nem láthatták, nem beszélhettek vele. Kedden este a szerelmesek ismét hiába fagyoskodtak az utcán, miért is bosszúból bevették a jegyzői lak összes ablakait. A tetteneket: Mikustyan Janost, Tóth Józsefet és Taraczky Imrét a rendőrség vette párfogatásába az okozott kárért.

*** Hajójáratok beszüntetése a Tiszán.** A Dunagőzhajózási társulat — tekintettel az előhaladott időnyre, de különösen tekintettel a csekély vízállásra — úgy a személy-, valamint a teherhajó menetelt 21-én az egész Tiszán beszüntette. Utolsó menet 21-én volt. Ezzel azután vízi utunk befagyottnak tekintendő, habár az időjárásunk nem telet, hanem kora tavaszt mutat.

*** Életunt gyerek-leány.** Újvidéki levelezőnk írja: Alig hogy 14-ik életévét betöltötte, már is szerelmes volt Horváth Anna újvidéki cselédleány. Ez még nem volt baj; hisz a virágnak megtiltani nem lehet; nagyobb baj az, hogy kedvese hűtlen lett. Ezt már nem tudta túlélni s ezért e hó 17-én a hajóhidról beugrott a Dunába. A hajóhídi munkások azonban még jókor észrevették és ladikón utána ezvelek, sikerült is nekik a fiatal életunt szerelmezt még élve kifogni.

*** Agárverseney a felső-roglatai csapovits.** F. hó 21-én, vasárnap Pilszánovits József ur nagyszabasu agárverseneyre hívta össze a megye és vidék sportkedvelőit. A kölyök-agár versenyen a 14 bejelentett agár közül 8 pályázott a díszes pályadíjért, egy izléses liqueur készletért, melyet Pilszánovits Józsefnek ajánlott fel a nyertesnek. Ezt Fernbach Károlyné »Lúndi« nevű agara vitt el élénk küzdelem után. Az öregagárverseneyben 7 nevezett agár közül csak 4 futott, és igen élénk küzdelem után Vojnits Béla ur »Csicska« nevű agara nyerte el a díjat, a versenyt

rendező háziur által adományozott díszes serleget. Jelenvoltak: Fernbach Zsuzsika, Fernbach Antal, Fernbach József, Fernbach Balint, Fernbach Károly, Fernbach Janos, Vojnits David, Vojnits Simon, Vojnits Lajos, Vojnics Béla, Lelbach Tóni, Lelbach Keresztély, Pukovics József, Báro Bothmer Arpád és neje szül. Pilszánovics Ilonka, Antunovics József.

*** Hivatalvizsgálat.** A »Bács-Topoljai Hírlap« vasárnapi száma írja: Pápmihály miniszteri titkár Budapestről Komáromy Gyula p. ú. titkár Zomborból tegnap reggel a helybeli adóügykezelés megvizsgálása és a pénztárak rovincsolása, végül a Radimetzky által elcsikkasztott adók rendezése végett városunkba érkeztek. A vizsgálat pár napot fog igénybe venni. Konstatálták, hogy az ellenőri állás nincs szervezve s így e végett a szükséges lépéseket meg fogják tenni.

*** Nagy hajtóvadásszat.** Vasárnap nagy hajtóvadásszat lesz apatini Fernbach Károly csonoplai pusztáján.

*** A hajójárat beszüntetése a Dunán.** Az I. cs. kir. szab. Dunagőzhajózási társaság közzé teszi, hogy a személyszállító hajók közlekedését a folyó évadra beszünteti. Utolsó postahajó Budapestről Orsovára f. hó 23-án, Orsováról Budapestre november hó 27-én; utolsó személyszállító hajó Budapestről Mohácsra november hó 26-án, Mohácsról Budapestre november hó 29-én.

*** Szabadka város húsz legtöbb adófizető vililistája az 1898-ik évben.** 1. *Vermes Gábor 3225. — 2. *Vojnits Gábor 5494 88 3. *Törley Gyula 4311 58 4. Geiger A. Mór 6176 56 5. *Haverda Boldizsár 3109 54 6. *Milostzaslyevits Milán 2933 08 7. *Kovacsits Agoston 2700 08 8. Vojnits Simon 2684 71 9. idb. Vojnits Sándor 2661 34 10. *Mamuzsich Lázar 2494 60 11. *Vai Béla 2406 24 12. Sztipits Lazar 2263 77 13. *Dr. Manojlovich Vladislav 2249 12 14 idb. Vojnits Máté 2203 57 25. *Dr. Biró Károly 2101 22 16. Sztanics Janos 20 2016 66 17. *Regényi Lajos 1921 60 18. *Dimitrievis János 1865 70 19. *Pertiuh Mihály 1833 96 20. Jakoboesics Béla 1802 36. A csillaggal jelöltek adója kétszer van számitva.

*** A hivatalos ut.** Egy közeli községnél történt, hogy valami élelmes vállalkozó elküldötte az elüljáróság címzere a magyar czimerek képeit, megrendelés reményében. A csomag kiváltásokor a levélhordónak 2 krt kellett fizetni de a csomag tartalmát látva az elüljáróság úgy határozott, hogy nem tartja azt meg. Tehat visszaküldötte, de hogy a község ne károsodjék a jegyzői iroda felszólította a czéget, hogy a levélhordónak fizetett 2 krt és a szállítóiévéért 6 krt. összesen 8 krt a czég a pénztári a ellennyugta mellett szállítsa be, különbeni végrehajtás terhe mellett. Ilyen az a rögös hivatalos út.

*** A ragados állati betegségek állása.** Bacs Bodrogh vármegyében nov. hó 17-én. Veszteség: Jankovác 1 udvar, Takonykór: Ada 3 u., Bács-Bresztovác 1 udv., Bács-Feketehegy 1 u., Bács-Topolja 3 u., Bács-Földvár 1 udv., Bezdán 1 udv., B.-Petrovosszelló 2 udv., Bajsa 1 udvar, Csantavér 1 u., Cservenka 1 u., Gajdobra 1 u., Katymár, 1 udv., Kuczura 1 u., Ó-Becse 4 u., Petrovác 3 udv., Temerin 2 udv., Uj-Palánka 1 u., Zenta 2 udv., összesen 18 község 29 udv. Ragados száj- és körömfájás: Bács-Doroszló 39 udv., összesen 1 község 30 udv. Himlő: Bajsa 1 udvar, Karavukova 5 udvar, összesen 2 község 6 udvar. Rühkór: Bács-Petrovosszelló 1 udvar. Sertésvész: Ada, Bács-Almás, Béregyh, Bikity, Gajdobra, Krusevlya, Mélykut, Ó-Vérbász, Rév, Veprovác, összesen 10 község.

*** Elektrotechnikai tanfolyam.**

A m. kir. technológiai iparmuzeumban Budapest (VIII) József körút 6.) 1888-ik évétérte 1200 frt.

január hó 3-án elektrotechnikai tanfolyam nyílik meg. Ezen a tanfolyamon dinamogépek szerkezete és kezelése, az elektromos világítás és munkaátvi el, a telefonok és elektromos csengettyúk, valamint az elektromos vezetékek szerelése tanítatik. A tanfolyam január hó 3-tól március hó végéig, tehát 3 hónapig tart. Hallgatókúl felvétetnek: elektrotechnikai gyárak és vállalatok szerelői és szakmunkásai, gyárak és műhelyek tulajdonosai, valamint ezek hivatalnokai, művezetői továbbá gép kezelők, mechanikusok és géplakatosok. A gépkezelők közül a felvételnél azoké az elsőbbség, a kik az állami iparis-kolában a gépkezelői tanfolyamot végeztek, végre mindazok, kik elektrotechnikai szakismereteket elsajátítására törekszenek. A tandíj 3 forint; a beiratások december hó 15-ik napján kezdődnek és december hó 26-ig tartanak. A kik a tanfolyamot rendszeren elvégezték vizsgát tehetnek; ha a vizsgát sikerrel leteszik; bizonyítványt kapnak.

† Gyászhir. Özv. Deák Szaniszlóné szül. Bácsér Terézia, néhai Deák Szaniszlóné, volt csonoplai jegyző özvegye vasárnap reggel életének 82. évében elhunyt. Az elhunyt agy urnát nagy kiterjedésű családja gyászolja. Öt élő gyermeke, 15 unokája és 6 dedunokája siratja. Deák Zsigmond, apatini főtisztosbíró és Deák Andor csonoplai jegyző az édes anyjukat vesztikett benne el. A temetés tegnap d. e. 11 órakor ment végbe általános részvét mellett. Az elhunytnak holt tetemet a csonoplai róm. kath. temetőben levő családi sírboltba helyezték el örök nyugalomra. A család a következő gyászjelentést adta ki: Alulírottak mély bánattal jelentjük rokonaink, barátaink és ismerősainknak, hogy szeretett jó anyánk illetve anyósunk, nagy és dedanyánk özv. Deák Szaniszlóné szül. Bácsér Terézia folyó hó 21-én életének 82 ik évében, a halotti szentségek felvétele után, végelegyengülésben elhunyt. A boldogultnak hült tetemei folyó hó 22-én d. e. 11 órakor fognak a csonoplai róm. kath. temetőben levő családi sírboltban örök nyugalomra elhelyeztetni. A gyász Isteni tisztelt folyó hó 22-én d. e. 10 órakor fog a csonoplai róm. kath. anyaszentegyházban a Mindenhatónak bemutatattni. Csonoplán, 1897. évi november hó 21-én. Aldás és béke hamvair! Deák Zsigmond, Deák Andor, az elhunyt fiaj Özv. Szalay Deák Katalin, Gyulai Gaál Istvánné, Deák Róza, Lovász Istvánné Deák Etelka, az elhunyt leányai. Deák Andorné sz. Horthi és Rigyciai Kovács Josephine, az elhunyt vejei. Szalay Dezső és neje Révay Elvira és leányuk, Szalay Ilonka, Szalay Imre, Szalay Frigyes, Szalay Zsigmond Gyulai Szaniszló, Szalay Mariska, dr. Gyulai Gaál Istvan, Gyulai Gaál Margit és férje Horthi és Rigyciai Kovács Béla és gyermekeik: Györgyi és Margit, Gyulai Gaál Irma és férje Gutwein Lajos és gyermekeik: Lajos, Irma és Piroška, özv. Kisbaári Kis Ernőné szül. Gyulai Gaál Piroška és kis leánya: Ernőke, Gyulai Gaál Ferenc, Gyulai Gaál Irénke, Lovász Irénke, Lovász Andorka, Lovász Ilonka, Lovász Pálka, az elhunyt unokái és dedunokái.

*** Takonykóros lovak kiirtása**

A legutóbbi lövizsgálat alkalmával a város állatorvos Zenta város területén 45 drb lovat talált takonykórosság gyanuja alatt. Miniszteri rendelet folytán a városi állatorvos ezen gyanus lovakon f. hó 15-én malleine-zést végzett (oitányag befecskendezése, mely kitünteti, valjón takonykórban szenved-e az állat?) s kitünt, hogy a 47 drb ló közül 17 drb fertőzötve volt. A hatóság közbenjöttével mind a 17 drb ló leszúrattat s az illető lovak istállóinak berendezése és mindazon tárgyak, melyekkel érintkezésben voltak, mint: vályu, kocsiur, löszerszámok, ostor stb. megégettettek. Ezen takonykór által fertőzött lovak kiirtásával a lovak adás-vevése felszabadult s mindazon tulajdonosok, kiktől a passzusok bevonattak, passzusaikat újból kézhez kaphatják. A leszurt lovak átlagos

* **A tüdővész terjedésének meg-gátlása.** Kétségtelen, hogy a tejből lévő tüdővész-bacillusok nagyban hozzájárulnak a tüdővész terjesztéséhez. Elejét veendő ezen fertőzésnek, Németországban elrendelték a tehenészetekben a centrifug-izsáp elégetését, mint a melyben legtöbb tisztálanság és bacillus van; a sovány tejet pedig sterilizálni kötelesek. — Ha még szigorú vizsgálat tárgyává teszik a tüdővész marhákát is és nem engedik ezek tejének felhasználását, mindenesetre csökkenteni fogják ezen annyi áldozatot kívánó betegség terjedését.

* **A csendőr bosszúja.** B. Földváron Simodvára cz J. ottani csendőr már régebben szerette Berecz Rozália hajadont, s mintegy 70 frt rtkú ajándékkal is meg-lepte a gyönyörűségese leányt, sőt azt is megígérte, hogy feleségül veszi. A leány csak hitette a csendőrt, s világért sem árulta el, hogy egy moholi rendőr menyasszonya. A boldog csendőr egyszerre csak azt hallotta, hogy kedvese megesküdütt. Csütörtökön, mikor a násznép kocsi-ra ült, hogy a menyasszonyt elkísérjék újabb házába, Simodvára cz csendőr éppen akkor vonult ki egy társával szolgálatba. Mikor a lakodalmas ház elé értek, Simodvára cz o t elfogta a keserűség, fegyverét lekapa-talá válláról és neki rántott a lakodalmas nép-nek. Izgatottságában egészen elfeledte, hogy fegyvere el van zárva, s hiába rántotta a ravaszt, a fegyver nem sült el. Ekkor szu-ronyával támadt a menyasszonyra, de az ab-ban a pillanatban ugrott be egy boltajtón, mikor a dühös csendőr feljé szurt. A sa-rony az ajtóba furódott. Ekkor a másik csendőr le akarta fegyverezni társát, Si-modvára cz azonban futásnak eredt. Társa üzbö vette s csak hamar az elősiető többi csendőrök a mezőn utol is érték. A megfélemedezett szerelmes csendőr fegyverét több ízben támadóji ellen fordította, de nem tehetett társaiban semmiféle kárt sem. Az őrsvezető egy ugrással rávetette magát a düh-öng emberre és csendőreivel a földre ter-vepre megvasalta. A szerencsétlen embert beszállították az óbecsei csendőrszakaszra, hol Vukovic s Gyula csendőrhadnagy eré-lyes vizsgálat alá vetette. A megriadt nász-nép pedig lassan eloszlott.

Felhívás.

Most, hogy a „Zombor és Vidé-ke“ kiadót cserélt, naponta érkeznek felszólamlások a lap eddigi rendte-len expedíálása miatt. Felkérjük te-hát mindazokat, akik a „Zombor és Vidéké“-re előfizetés, hirdetési tám-példány, cserevizsny vagy tisztelte-példány czímen — igényt tartanak, hogy reklamációjukat mielőbb hoz-zának juttatni sziveskedjenek.

Zombor, 1897 nov. 23.

Tisztelettel

A Zombor és Vidéke

kiadóhivatala.

Színház.

A mi megyenyagunk a mult szini Campagne alatt olyan maró és lesújtó kri-tikát gyakorolt Kunhegyinek akkori társulata fölött, hogy mi a szegények iránt való részvétetünkől indítatva uton-utfé-len kerestünk és találtunk mentegetősi mo-mentumokat. Maga a szindirektor is érezte, hogy társulata vajmi kevés okot szolgáltat a dicsőre, meg is ígérte nekünk, hogy mindenekelőtt egy ját-szani tudó tenoristát fog szerződtetni. Ennek az urnak, a ki az ideai szini jelen-tésen szerepel, mint a tenorista, szörnyen

hasznos a neve a mi mult esztendei tenoristánkéhoz; de hát azért lehet, hogy a mint ígértetett, azonképen csakugyan va-lami új fenomenális tehetséget szerzett nekünk a szindirektor ez alatt a régi el-nevezés alatt. Aztán megígérte, hogy három primadonnán alul nem adja, de azok egytől egyig elsőrangú csillagaj lesznek a Tháliának. Aztán több rendbéli fővárosi elismert művészö vendégszereplésével alkalmat ígért adni az ő színészeinek arra, hogy a művészetet ne egészen iparos fog-lalkozásnak tekintésük és a fényes példá-kon buzdulva maguk is ismerkedjenek meg a nemes ambícióval. Aztán, — de minek aztánoznunk; hiszen itt vannak ök a hősök és honfiak megtörve bár a bajai ál-landó zona előadásoktól, de megfogya nem; készek hősi halált halni vagy gyá-ván megöngyilkolni egymást, készek sze-retni és gyűlölni, készek ösztöké és ha-zugak lenni, készek bátran szembeszál-ni a sorssal és gyáván meghunyászkodva tal-palynálni; szóval készek kivetközni é-njükből és az iróköltő teremtette alaknak éle-tet adni. Nem! — erre az utóbbira nem készek; legalább a mult évben nem vol-tak készek és ha azóta nem volt alkalmuk nevesebb pályatársakat látva tanul-ni; akkor sajna, most sem készek. Az egész színészet alapja, hogy a költő alap-jait megvalósítsa úgy és pedig csakis úgy ahogy a költő azokat elképzelt. Már pe-dig az olyan tüzessi színész, a ki a su-gótól először hallott szavakból abban a pillanatban megfelelő alakítás tudjon ex-temporizálni, még csak ezután fog szü-letni.

Föl tehát, tanuljanak tisztelt hölgyeim és uraim, tanuljanak sokat és szépet, tanuljanak addig míg egy mozdulattal, egy pillantással sirásra vagy kaczagásra indíthatják a publikumot, tanuljanak annyit, hogy a néző önköztől tanulhassa meg, mit és hogyan gondolt a szerző. Csak egyre kérjük, hogy ha néha-néha mi is oktata-gatjuk és a szembeötölő hibákra figyel-meztetjük, legyenek meggyőződve, hogy belőlünk mindig és mindenkor csak a jó-akaratu támogatás beszél, melynek egye-düli óhajta: bár teljesítene a vidéki szí-nészet legkisebb csoportja is valóságos kulturmissziót és ne legyen többé unalmas Paprikajancsi.

* * *
November 20-án, szombaton a Kertészleány című operettet adták elő. Minden tul-zott inyességtől menten mondjuk, hogy ettől a kóstolótol olvasot a fogunk, de av-al a talán nem egészen hiu reménnyel ke-csegtetjük magunkat, hogy a java majd csak ezután következik. A darab rövid tartalma fin de siéle kaviár; az előadás indiskrétil karrikírozó volt. Kunhe-gyiné Bella, ha sokat fog tanulni és fiatalnak elég fiatal, hogy tanulhasson, majd elfogadhatón fog játszani, most még csak kezdő, apró szerepekre volna alkal-mazható. Ferenczi — a király — most is Ferenczit játszotta. Balogh o t még a többi szerepében is látni akar-juk mielőtt ítéletet formálnánk róla. He-vesi jól énekelt és jól játszott: Szé-lényi Emilia egészen helyre udvarmes-ternő volt. A karcsokély számú; de a mult évinél jobb hangyaggal, a piánók igen kellemesen hangzóttak. A zenekar kifogá-satlanul működött.

Vasárnap, november 21-én Géczy István dijnnyertes néps-zimnütét a Gyimesi vadvirá-gát adták elő. Ez a népszimnű nem tartozik az abszolút jók közzé. Előnye-i azonban mégis számosak. A sok kopott magyar csizmába bújtatott kozmopolitikus operett között, melyeket újabban népszim-nűveknek csufolatnak szerzőik o z a dar-ab kedves kivétel képez. Igazán magya-ros a teste is, a lelke is. Látó szemekkel leste el a szerző a népies szokásokat és

mert egy élő vidék életét festi, sokkal többet nyújt, mint ha képzletben beka-lanozná az egész országot. A meseszövé-s ügyes, van cselekvénye, látjuk, hogy mi történik és hogyan történik. A nyelvzete is tiszta és zamatos, nem rontja mint má-sok édes nyelvünket korcsmai kocsis be-zséddel. A lélektani indokolás már gyen-ge lábakon halad. Az intrika — itt az anya — csak rá van kényszerítve a da-rabra és természetellenes kifőzamadottt ész-járásával sokat ront. A darab meséje rö-viden ez: P r e s z m e r Péter, ki F á b i-ánt tíz év előtt leszurta mert feleségét nyilvános helyen megcsókolta és ezért hosszú rabságot szenved, kiszabadulva a börtönből, haza jön és örömmel adja bele-győzését, hogy leányát Magdolnát a gazdag Balánka lme vegye el. Itt fo-kozódik a csomó, mert Magdolnát Fábían fia Gyurka szereti és Magdolna hozzá is ment volna, de szeretője nem akar lenni. Gyurka dühösködik és anyja tanácsára el-határozza, hogy elcsábítja a fiatal me-nyecskeket. Balánka a nővére Mária eköz-ben elárulja Gyurkához való szerelmét és Gyurka később el is csábítja az ártatlan leánykát. A Gyurka gyerek amolyan nyim-nyam legény, korhely lesz és vagyonkájuk-ka emiatt el akarják licitálni. Hogy ettől megmentse Magdolna, kinek Mária bevalotta szegényét, rábeszéli, hogy térjen jobb utra és vegye el Mária-t. Ő meg is ígéri, és ezért Magdolnától egy csókot kap.

A csokádás ugyan Mária jussa volna, de a szerző úgy látszik szereti ismétlésé-ket és egy kisebb okból nem bir nagyobb következményt származtatni. A búcsúnapi táncmulatságon első tánczra kéri Gyur-ka Mária-t; de Balánka, aki nem ös-meri Mária szerelmét egy másik legény-hez vezeti. Gyurka most szentül hiszi, hogy csak gunyt űznek beléle és avval bosszul-ját meg magát, hogy Balánkánét kéri tánczra és ott mindjárt megcsókolja éppen mint annak idején az ajja tette. És Balánka is leszurna becsülete meg-rablóját, ha a pap teljes ornátusban közbe nem vetné magát. Így csak a feleségét zavarja el, aki aztán másnap a szikláról akarja magát a mélységbe vetni, de idő-közben egy kis parasztheccsütelbeli jelenet eljátszása után minden kitudódik, ideje korán megmentik Magdolnát és szent a béke.

Az előadás nagyon jó volt. Minden egyes szereplő jól kitöltötte helyét és az összjáték simán görődött. R e v i e z k y Etel és Hevesi Janka különösen gyönyörű duettjükkel, de különben is valósággal el-ragadták a közönséget; Balogh és Viola jelesen játszották. A többiek is mind. A mókáról bőven gondoskodtak Lipthay és Ferenczi. Csekély mulasztásként mege-nüljük, hogy a vőfélyek virágos botjai na-gyon silányak voltak és hogy tánczközben nem szokás ezeket a botokat félre állítani. Nagy kár, hogy nem evvel a darabbal és evvel az előadással köszöntött be hozzánk társulatunk. Okvetlenül meg kell ismételn-i és magára vessen, a ki aztán majd egy tiszta magasabb foku művelézetől meg-fasztja magát.

Hétfőn, november 22-én Sudermann szimnütét az Ottho-n-t adták elő. Sudermann a mai jónévi német írók közül való. Valósággal fascinalja az olvasót az ő nagyhangú és látszólagos mélységű tirádaival. Bele-merülünk az általa ügyesen fölvetett társadalmi problémákba, vezetésére bizuk magunkat és mikor egy-egy ünkvetét végigolvassuk és keressük az új utakat, melyeket lángészöl joggal elvárunk, szinte megütözéssel vesszük észre, hogy úgy jártunk, mint a mikor valamely tanultabb cieeron magyarazatára figyeltünk egy műtárgy szemlélésénél és otthon meggyő-ződünk róla, hogy az ímént hallottak mind benne vannak Baedekerben vagy Murray-ban. Jó lélekkel tekinthetjük az Otthont.

Sudermann munkássága prototipusának: mert a Katzenstégen vagy a Frau Sorogában ugyanazokat a matidumokat váriálja mint itten. Fővet egy társadalmi elmentek szültek problémát, rámutat a közfelfogás hiányaira és igazságtalanságaira, hősei fitogtatják önálló fölfogásukat; de a mikor kenyértörésre kerül a dolog, szegények lépésről lépésre hátrálnak és resignálva meghódnak a tuczatfölfogásnak. Nincs egyetlen egy alakja sem, melyik következetesen hű maradna a minden napias nézettől való eltéréséhez. És mégis megkínál bennünket és pedig azért, mert hős gondolkozást csak a középiskolai tanulónál találunk, ezek még ideális világban élnek, mi többiek, kik már az élet iskoláját járjuk, rég alárendeltük magunkat a mindent nivelláló atyamesternek, a kenyérre és jól esik látunk, hogy a nyomdafesték-alakok se különbek nálunknál. Főleg a nők nagy barátjai Sudermann műzsjának; mert az ő gyors és mi tülés tagadás bizony kissé felületes gondolkodásokkal Sudermann műveiben roppant mély-ségi gondolatokkal foglalkozhatnak. Könnyűen tehetik, mert a mélység csak látszólagos és pontosabb megfigyelésnél csakhamar kiderül annak csekély volta. Az előadás ismét nagyon jó volt. Daróczy Ilka igen jól játszik. Van temperamentuma, van tudása és van rontinja és last but not the least vannak gyönyörű toilletjei. Örülünk ennek az aguisitióknak. K e n e d i Paula pompás naiva, ma csak annyit jegyzünk meg róluk; de lesz még több jó szavunk is hozzájuk. Palágyi nehéz, ellenszenves szerepét jól oldotta meg. A hangot helyesen etalálta; de egy kissé több póse-olás nem értett volna a kormánytanácsos urnak. Liphay egészen helyen volt, csak a nyugalmazott katonát jellemző feszes járást nem tanulta meg. Baloghynak talán orrbaja állott utjában a szívőljövő hanghordozásban.

Kedden november 23-án Bissón vigjátékát az államtitkárt a dták elő. Valóságos enni való sandvich darab. A finom szemű káviár vajjas szeletek között a van rejtve, így jobban csuszki és nem ömelyítő. Ez az igazi francia espritszalonyvel előadott szellemes és nem subaszagu pikanteria. Hanam az előadás sokat rontott a különben igen élvezetes darabon. Palágyi nem volt kellőképen disponálva, máskor jobban játszotta ezt a szerepet. Ferenczi lámond minden művészi ambízióról a zajosabb hatás kedvéért, a mókái már nagyon orfeumizűiek. S z e l é n y i Emilia és B o d r o g i Lina kedves természetességgel játszottak. Többen nem tudták szerepüket. Az egész előadás vonatva döcsögött és ennek főképen a kisebb szereplők voltak az okai. Tulás egy államtitkári irodában annyi hülye maszkot mutatni.

Kabos Márton.

Csarnok.

A munkás.

A Zombor és Vidéke eredeti elbeszélése.

Írta: Jámbor Béla.

(Folytatás)

Mikor aztán maga előtt látja azt a nehéz beteg asszonyt meg azokat a rongyos gyermekket, akkor elfogja a bánat a keserűség. — Könnyei végig perenek sápadt arcán. A vele szembejövők megállnak, után tekintenek, nem tudva, meg nem értve, hogy hát miért is sir az ember, miért iramodik olyan sietősen, lihegve?

A szeretet üzi őt!

Ő is észreveszi a járók-kelők kíváncsiságát; ajkait összeszorítja, hogy visszafojtsa felindulását, majd meg félrefordítja arcát s úgy tesz mintha fityűrésze . . . hej-d

azok a könnyek csak egyre, de csak egyre perenek! . . .

Már nem messze van a céltől; de minél közelebb jó szegény, úgy támad fel lelkeben mind erősebben a kétség, reménytelenség és a félelem. — Hátha nem lesz hon az igazgató úr és ő hiába tette volna meg ezt az óriási utat! Vagy ha nem fogadja, ha kiutasítja őt durván, lelkellenül . . . Ó, irgalmas Isten, csak ezt . . . csak ezt ne engedd meg! . . . De nem . . . nem úgy esz az, . . . hiszen ő . . . ő imádkozik érettem és az ő imája felszáll oda az égbe, ahhoz, aki nem hagyja el a szegény éhezőket . . . nyomorultakat! . . .

Ott áll a hatalmas, nagy úr előtt!

A hosszú, nehéz utban elgyöngültek a lábai. — Térdői reszketnek s zívve hevesen dobog a felindulástól. — Uram Jézus, ne hagyj el! sóhajlja magában s szeméit mintegy könyörögve emeli éf felé.

Elfogultan kezd mondókájába; hangja, meg-megcsuklik kezdetben, de azután mind biztosabban, nyugodtan beszél. — Gőrnnyedt elesigázott alakja kiegyenesedik, hangja viszszanyeri csengését s zameiben élénk tűz ragyog. — Csikornyázatalán beszél és mégis minden szava maga az alázatosság, az irgalomért való esdeklés, — És mikor aztán a beteg feleségnek, meg a toprongyos gyermekeinek szenvedését, nyomorúságát mondja el, — ó, mily megindító, mily nagy, mily fényes volt az a szegény, elesigázott munkás ember!

Megkapó volt minden szava, mely belemarkol az emberi lélek legmélyebb és rezgésbe hozza a legkönyörtelenebb, a legeifásultabb szívet is . . . Az igazi szenvedésnek a nyomornak, kétségbeesésnek ezt az őszinte mély és magasztosan szomorú megnyilatkozását, nincs emberfia aki meg nem értené! — Ah! — de legjobban megértik azt azok, akik valaha könnyek közt elték kenyerüket!

És megérté ezt, az a nagy úr is, ki annyi száz munkást igazgatott és vasnarokkal tartott közlűk fegyelmet a légkérlehelenebb szigorral és tón — könyörtelenséggel. Érezte ő nagyon jól, hogy azok az alázatos szavak mintha mindmegannyi torszúrásk lettek volna és mégis . . . mennyi, de mennyi mélységes gievtség rejtett bennük! . . .

Puha karosszékekben hanyagul ülve, félrelordított arccal hallgatta végig a szegény munkás esdeklését. — Nem bírta kiállni, annak a nyomortól elesigázott sápadt arcnak a nyil, tiszta, becsületes tekintetét!

Hosszú, kínos szünet következett. Ott álltak most egymással szembe — a tőke és a munka!

És a tőke embere, a mindenható igazgató úr, irgalmat, kegyelmet gyakorolt!

Megengedte, hogy addig, míg az asszony fölépül, a barakk-lakásban tartózkodhatnak s ez idő alatt dolgot is fog kapni, hogy családját fentarthassa. — Mily kegyelem, — milyen szerencse! . . . Tehát nem fogják őket odadobni martalékul a nyomornak, az éhhalálnak!

Az igazgató úr ezi írásba is adta, hogy adja át a gyár intézőjének.

Könnytel szemekkel, túl boldogan szorítá szívére a kegyelmes sorokat, az a szegény elgyötört ember. — És mikor még néhány frinyi utralalótis kapott, — nem volt képes egy árva szót, egy hangot kiejteni; — csak egy

könnyet, — az örök hála forró könnyét ejté, az igazgató úr gyémántgyűrűs, kövér kezére!

Sötét este van, — az eső permetezze hull alá.

Amott siet az országoton a mi emberünk hazafelé szívében örömmel megnyugvással. Egy kökereszt áll az útszélén rajta a szenvedő Megváltóval, — oda borul eléje s könyves szemekkel rebege forró hálát, hogy meghallgató az ő szegény, beteg feleségének fohászát, imáját,

— Köszönöm . . . köszönöm neked, Istenem! — sutlogja és csökkal borítja azt a nedves hideg köoszlopot.

Aztán megint csak fut, rohan, lelkendezve, hogy minél előbb elmondhassa hű társának az örömhirt . . a félve remélt szerencsét.

. . . Csak az a fojtó köhögés ne bánatáná már megint.

Hogy felfog vidulni az a szegény beteg ha elmondja ma d neki azt a végtelen kegyelmet, a melyben része volt!

Örömben megcsörgeté zsebében a pénz t — Csak előre . . . előre — sietve! — bizlatja magát.

A közbeseő városban még nyitva toltot egy-két boltot. — Vásárolt egy kevéske apróságot. — Kalácsot egy üvegecse jó bort, meg egy kis kávé. — Ó, milyen jó lesz az majd annak a szegény betegnek! — A nyakáról levett kendőbe gondosan beköltőz a kis ezökmókját, aztán gyermekes örömmel sietett tova. — Egy lámpa alatt ujra, meg ujra megszámlálja a pénzt.

Ó, még van, sok . . . sok pénzem! — sutlogja mosolyogva.

De ő még semmit nem evett szegény. — Betért hát egy koresmába; mohón evett meg egy régi, száraz zsemlet és felhajtott rá egy pohár bort.

(folyt. köv.)

Irodalom, művészet.

— Nagy verseny fejlődik ki manapság a fővárosi napilapok közt: szellemi és anyagi erők érdekes versenye. A magyar olvasó közönség, melynek száma a két utolsó évtized alatt százszeres nagyobb lett, csak előnyeit élvezti a példátlan versenynak: olvas, ítél és a legjobbat választja. Bátvan fölveszi a versenyt az olyan lap, mint a Pesti Hirlap, mely immár huszadik éve szolgálja a magyar középosztály és a magyar nép érdekeit, diadalra segítve a szabadelvűség világhódító eszméit, utját egyengetve az igazi demokráta gondolkodásnak a nemzet mind szélesebb rétegeiben. Ezt tüzte ki feladatául husz év előtt s ehhez a programjához rendületlenül hű maradt oly nehéz időkben is, mikor az ily magatartás áldozatokba és sok kockáztatásba került. Épen azt becsüli a liberalizmus e bátór előharcozásában a művelt magyar olvasó közönség, mely a magyar sajtó terén páratlanul álló támogatásban részelteti kedvező lapját. A Pesti Hirlap oly irói gárdát egyesít maga körül, melyhez hasonlóval egy más lap sem dicsekedhetik. Elég legyen csak felmiltetni: K e n e d i Géza (Quintus), ifj. A b r á n y i Kornél, B a l o g h Pál, B e k s i c s Gusztáv, M u r a i, Károly, T ó t h Béla, K o z m a Andor (Koboz), K ó b o r Tamás, T ö m ö r k é n y István, A g a i Adolf (Porzó), G e r ő Ödön, B e d e Jób, V á z s o n y i Vilmos, K á l n a y László, K r ú d y Gyula stb., stb., elsőrendű publicisták, tárcza- és humoros karcolatírók neveit. Nincs továbbá ma egyetlen oly lap sem, mely annyi kedvezményben ré-

zesitenő olvasó közönségét. Minden előfiető teljesen díjtalanul kapja meg karácsonyi ajándékul a Pesti Hírlap nagy képes naptárát, a legkitűnőbb szépirodalmi és közhasznú közleményekkel teli vaskos és díszes kiállítású kötetet, melynek az olvasó egész éven át veszi hasznát. s azonkívül minden előfizető minden hónapban ingyen kap egy-egy kis csinos kiállítású jegyzéknaplót; a Párisi Divat című, hetenként megjelenő, pompás képekkel illusztrált divatlapot pedig kedvezményes áron (negyedévre 1 frt) rendelheti meg. **Maga a Pesti Hírlap is, bár ma kétségtelesen a legbővebb tartalom lap (naponként 20—24, vasárnapokon 32—40 oldal szöveggel jelenik meg) negyedévre csak 3 frt 50 kr, egy óra pedig 1 frt 20 kr, mely összeg a Pesti Hírlap kiadóhivatalába (Budapest, V., Váci-körút 78. szám) címzendő.**

— **Ouida**, a hírneves angol író nő florenzi magányában egy új regényt írt, mely bombaként pattant az angol előkelő társadalomba, annak pénzszomj okozta modern elfajlását maró gunnyal és keserű megvetéssel ostorozta. A magyar olvasóközönség nagy és igaz élvezetet fog e regényből meríteni s hálával fog adózni az Athenaeumnak, mely azt az Athenaeum Olvasótárában olcsó áron kiadta, mert soha még író társadalmunk korcskinövésének ilyen kézzelfoghatóan kidomborodó képét nem adta, mint Ouida „A Massarene család” című szenzációs regényében mely ríktó színekben festi a modern társadalom tánczát az aranyborjú körül, a pénznek ama mindenható hatalmát, mely előtt mindenki meghódol és a mely glóriát sző annak a feje köré, aki bírja, akár mily ocsmány módon szerezte is légyen. „Non olet” ezt a jelszót látjuk az angol arisztokracia zászlajára kitűzve és e jelszóhoz hiven Anglia dicső családfája, de anyagi javakban szűkölködő nemessége, amely dolgozni szűgyél és csak élvezni kíván, mint a darázszerű a mézescsuprot rajongja körül, a kincsaranyban bővelkedő szerencsétl; hizeleg gyengének, szemmet huny hibáinak, erényként dicsőíti bűneit, és tányérnyaló meghunyászkodással hódol meg a nábob minden szeszélyének. Az aranybálvány pedig a legalsóbb néposztály faragatlan durva fia, kiben egyetlen erő van csak hatalmasan kifejlődvé: a vagyonszerzés veszületett ereje, kincseinek magas talapatáról cynikus megvetéssel tekint le a lábai előtt le oruló társadalomra, melynek urul és istenül tudja és érzi magát. Szinte démoni a pénznek ama ellenállhatatlan ereje, mely őt egyre feljebb és feljebb sorozja szédítő magasságba; akárcsak a nemrég oly tragikus véget ért Barnato parancsoló alakját látnók magunk előtt kidomborodni a regény hőseiben, kinek ép abban a perczen, midőn hatalmas tetőpontján áll és minden ambíciója beteljesülésében gyönyörködhetnék, azt mondja a halál legfelsőbb törvénye, melyet ő tagadtott: Élég. Hanem a pénz hódító hatalmának, a pénzarisztokraták fennhéjázó gögýének e modern társadalmunkat jellemző, művészi esettel festett képből engesztelő igazságszolgáltatás-kép domborodnak ki a materialista kor eszményi gondolkodású képviselői. Az ösők minden évszázados erényével bíró igaz arisztokrata és a dús gazdag plebejus származású nő, a ki a nép nemes erkölcsi jellemét megtestesítve, arra készíti a gögýs patricziust, hogy kalapot emeljen a lenéztett plebejus előtt és beösmérje, miként nem rang és születés, hanem csupán a lelki nemesség az az egyetlen született arisztokrácia, mely minden társadalmi különbséget áthidalva szoros rokonságba fűzi össze a fenkőlt gondolkodású, kiváló jellemű embereket. Ez az ösők igazság jegecesedik ki szembeötölőn Ouida e legújabb művéből, újabb tanúságot téve arról, hogy a legnaturalisztikusabb irodalmi remekmű-

nek is az eszményi felfogás adja csak meg ama igaz és maradandó becsét, mellyel a híres angol író nő e kiváló alkotása méltán dicsőíthet. A könyv Cserhalmi Irén fordításában jelent meg az Athenaeum Olvasótárában. Ara három kötetbe kötve 1 frt 50 kr.

— **A Hála Könyve**. Köszöntők és alkalmi mondókák. Irta Gerley Szeyvér. Dobrowsky és Franke kiadása. Ara 50 fillér.) tiszta nyelven gördülő verssorok, ideális gondolatok s a köszöntők stereotip, formájától elütő gyermekversek gyűjteménye. A minden családi ünnep kedvesebbé tételére alkalmas kis könyvet ajánljuk olvasóink figyelmébe.

— **A „Vasárnapi Lapok”** legutóbbi száma minden tekintetben bebizonyítja, hogy szakított azzal a régi sablonnal: csak olyant közölni, a mi nem új s a mi a hazai közönséget nem érdekli. A „Vasárnapi lapok” az életből veszi azokat az érdekesebb jelenségeket, a melyeket képekben is megörökít. E heti számában a királyi pár legújabb mellszobrát S t r o b l Alajos kiváló művész mutatta be. Mindjárt azután a szeptemberi királynapok egyik legérdekesebb emlékével kedveskedik olvasóinak, a mikor sikerült képekben az emberszeretet alkotta nagyszábusú intézetet, a Fehér Kereszt-egyesület országos lelencházát közölni. A szegény diákok nemeselekű pártfogóját, H e r c e g h Mihály egyetemi rektort, mint póttát állítja elének a „Nőkről a nőknek” című szellemes csevegésével. Ezeket kívül Mikszáth Kálmán, Lipcsey Ádám, Palágyi Lajos, Salamon Ödön, Zboray Aladár, Prém József, Beniczky né Bajza Lenke, Lázár Béla, Keszler József, Papp Dániel, Pap Zoltán, Gutius gazdagítják dolgozataikkal a „Vasárnapi Lapok” e heti számának tartalmát. Előfizetési ára a lapnak negyedévre 2 frt. Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, VIII., Kerepesi-ut 17.

— **A „Vasárnapi Ujság”** november 31-iki száma 35 képpel s a következő tartalommal jelent meg: „Ferenccs József főherceg Pestmegye közgyűlésén 1847-ben (Egykoru arczképekkel). — „A nemzeti ébredés korszakából.” — Költemények: „Az őszhöz.” Pásztoróitól; „A fák suhognak.” Kisteleki Ddától. — Regénytár: Hires asszonyok: Maitenon asszony (arczképpel). — „A pusztá világából.” Vas Gerebentől (Neogrády Antal rajzaival). — „Ottó főherceg Gömörönben.” Markó Miklóstól. — „Fiume” (képekkel). Sziklai Jánostól. — „Az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület új elnöke, (gróf B é l d y Akos arczképpel). — „Réjane asszony Budapesten” (arczképpel és képpel: Réjane asszony mint Madama Sans Gêne) E r d é l y i Zoltántól. — „Királyi kiüntetéssel fölavatott új doktorok” (arczképekkel). — „L e c h n e r Lajos” (arczképpel). — Irodalom és művészet. Közintézetek és egyletek, Sakkjáték, Képtalány Egyveleg stb. rendezeti rovatok „A Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre 2 frt, a „Politikai Ujdonság”-kal együtt 3 frt. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában. (Budapest. IV., egyetem utca 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap”, legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre 1 frt 20 kr.

— **A magyar szabadságharc képes biblíája**. Most vasárnap jelent meg J ó k a i, B r ó d i és R á k o s i 1848-ának második füzeté, mely méltó folytatása az elsőnek. A mű immár elhagyja az előkészítő események és alakok tárgyalását s a forradalom történetének forró levegőjében él. Wesselényi két arczképe után Kossuth követté választásának képe következik, azután az európai forradalmak sora, a mint

Párisból kiindulva felénk hömpölyög. Látjuk a felbőszült nép rohamát a Palais Royalra, a boulevard tábortáborozást, a nép dühögését a trónteremben, a mint tépdcsik, czibálják a trón kárpitjait s a falak szőnyegeit. Azután zamartine és Hugó Viktor medaillon képe ötlik szemünkbe mindkettő a híres. A ugers reliefje után készült. Látjuk a francziák megújult alkormányának a köztársaság kikialtásának fényes ünnepét, meg a magyarok küldöttségét, a mint a párisi új kormány tagjait üdvözlök. Azután látjuk a mint a forradalom világrindító körútjára indul, átszáll az Apensinnetten, s Garibaldi lóhögóját lengeti lehelletével. Majd Bécsbe repül s népszóznokok ajkán, fegyverek dőregeiben hirdeti a „Szabadság, Egyenlőség, Testvériség” diadalát. Látjuk a pozsonyi országgyűlési ifjuság bevonulását a szabadsággért küzdő Bécs ódonfalai közé, s a magyar országgyűlés küldöttségének tagjait a nemzetek testvéresülésének ünnepén. Kossuthnak híres bécsi szereplésében nincs egyetlen mozzanat, melyből képet ne látnánk itten. És pedig egykorú hű képet művészi kivitelben. Itt van a mint a hajó megindul velük a mint a hajóháza lépnek, a mint összeülelnek a bécsiekkel a mint bevonulnak Bécsbe a mint a Burgba mennek a mint a Mehlmarktton megálva, Kossuth beszédét mond a néptengernek Marjajka Nap egy gyermeket s így szól: Ime a szabad Austria jövendő polgára! Mi kiktűzdjük, ők majd élvezik és fentartják a szabadságot. Nézzétek e gyermeket, ha felnő férfivá, akkor már a szabadság régen az egész emberiség közkinése lesz. Felbuzog a vértünk ha ezekre a fényes jelenetekre gondolunk: Kossuth akkor meghódította Bécsét! Régen volt. „Régi dal, régi dicsőségéről.” népboldogító hőszökről, népdüvezítő érzésekről, nemzetteremtő szavakról. A füzetet megint egy oldal pompás gýnykép zárja, valamennyi a megbukott Metternichből új esűtot. — A harmadik füzet márczius 15-ikével fog foglalkozni. Alig várjuk, hogy olvashassuk, hogy láthassuk. Az 1848, melyben 1200 kép lesz, mindösszesen 30, egyenként 30 kros füzetekben jelenik meg. Tehát az egész munka ára semmi körülmények között nem lesz több 9. frtnál, Erre kötelezte magát a kiadó: a „R é v a i Testvérek Irod. int R. T. Az egyes füzetek kaphatók a helybeli könyvkereskedésben.

A zombori vonatok érkezése és indulása

Érvényes 1897. évi október hó 1-től.

Érkezés.	Indulás.
Szabadka felől:	Szabadkára
6 óra 45 percz reg.	6 óra 46 percz reg.
3 34 „ délután	11 54 „ délben
8 34 „ este	8 35 „ este
Gombos felől:	Gombosra:
4 óra 39 percz reg.	6 óra 55 percz reg.
11 47 „ délben	3 41 „ délután
8 25 „ este	8 41 „ este
Baja felől:	Bajára:
6 óra 25 percz reg.	7 óra 05 percz reg.
3 24 „ délután	4 05 „ délután
Ujvidék felől:	Ujvidékre:
6 óra 30 percz reg.	2 óra 30 percz reg.
7 18 „ este	3 51 „ délután

Felölös szerkesztő: **Dr. Alólfy Árpád**,
köz- és váltó-üggyéd.

Kiadó-laptulajdonos: **Oblát Károly**.

Magas jutalékban

részesülnek megbízható szolid ügynökök, kik törvényszerűen megengedett sorsjegyeknek, részletfizetésre való aladásával, egy nagy pénzintézet (részvénytársaság) számlájára foglalkozni óhajt nak. Ajánlatok »Confidentia« czímen: Eckstein Bernat hirdetési irodájába Budapest V., Fürdő-utca 4 szám intézendők.

Suchard-chocoládé és kakao.

Előfordult tévedések kikerülése végett, a nagyérdemű közönség arra figyelmeztetik, hogy

Suchard Ph.

az úgynevezett

töredék chocoládét

sem nem gyártja, sem a forgalomba nem hozza. **A Suchard Ph.-féle chocoládék csakis tisztán és — mint ismeretes — csak Staniol-csomagolásban a gyári jelvényvel és aláírással el látva, szállítatik.**

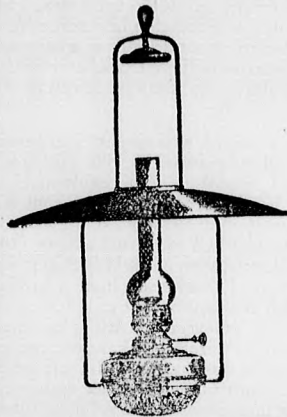
Magyar fém- és lámpaárugyár

részvénytársaság raktárai:

BUDAPESTEN: V. ker., Gizella-tér 1. sz.
VI. „ Teréz-körut 1. „
VIII. „ Üllői-ut 2. szám.

(Calvin-tér sarkán.)

ajánlják a melletti ábra szerinti

Unikum-lámpát

a legcélszerűbb használati lámpa.

Herrmann M.-féle

szabadalmazott égővel,

tiszta, fehér, erősen világító lángot fejt ki aránylag **csokély petroleum fogyasztás** mellett; lámpacsővel együtt, gondosan becsomagolva, **minden magyar postaállomáshoz bérmentve szállítva**

6 frtért

darabonként.

Alapítattott 1858.

Budapesti Szivattyu- és Gépgyár

Részvény-Társaság

(ezelőtt WALZER FERENCZ)

BUDAPESTEN: VI. ker. Külső váczu-ut 45. szám.

Sürgőnyczím: **SZIVATTYUGYÁR BUDAPEST.**

GYÁRT:

mindenfélé gőzgépet, Schmidt-féle forrgőzmotorokat (40% szénmegtakarítás), petróleum- és benzin-motorokat. Keretfűrészeket, körfűrészeket és cserőbröket. Gőzkazánokat, előmelegítőket, tartányokat. Hidakat és egyéb vasszerkezeteket. Mindenféle **szivattyúkat** gőz- szilj- és kézi hajtású, valamint villamos ázemre. Artézi kútfelépítményeket vasból. Tűzfeeszkendőket és vízszállítókat, tűzoltósági felszerelési tárgyakat. Köztisztasági szereket, öntöző-kocsikat, sárkaparó és seprőgépeket, hőkéket és uthengereket. Egészségügyi szereket, mint gőzfertőtlenítő készülékeket és teljes fertőtlenítő telepeket, pöze ödör tisztító készülékeket. Vas- és érezőntvényeket, harangokat, Keményöntésű acélfelületű tűzrostélyokat egyenes és kigyalakban, valamint polygon rostélyokat.

LÉTESIT: vízműveket, csatornázásokat, vízvezeték és légszeszberendezéseket, központi fűtéseket.

Arjeszvények és költségvetések ingyen és bérmentve küldetnek.

Deutsch Mór

óras és ékszerész.

Kossuth Lajos (6-utca) Millasevits félé-ház: **Takarék pénztár** mellett.

Ajánlja jól berendezett dúsz nagyválasztéku raktárát Svajzi Arany, Ezüst és Nickel órákban, valamint mindenemű Inga-Iroda, Ebedő, Ebersztő és Schwarzvaldi-órákban.

Ugyasint nagy választéku raktár ékszerekben Arany, Ezüst és Nyakláncokban, Karperecek, Meltük, Fülbevalók mindenemű Gyűrűk, Jau jókú Evőeszközök asztaldíszek kulcsartok ugyszintén nászajándékokban a legjutányosabb árak mellett.

Mindenemű óra- és ékszer javítások saját műhelyemben, pontosan, legolesőbban jöttállás mellett eszközöltetnek.

Órák arany, és ezüst töredékek-legmagasabb árban vétetnek és becsértetnek.

Védjegy. -25-137-A

1857
C. Brády

Mária-

czelli

Gyomor-

cseppek

nagyszorben hatnak gyomor bajoknál. nélkülözhetetlen és ártólanosan ismeretes házi és népszer.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehelet, feltuftság, savanyu, felbőffügés, hasmenés, gyomorégés, felstleges, nyálkákiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörcs szüküldés.

Hathatos gyogyszernek bizonyult fejfájásnál, a menyinyiben ez a gyomortól származott, gyomortulorhelésnél étellekkel és italokkal, gútszák, májbaajok és hámorrhodákánál.

Említett bajoknál a **Máriazell gyomorcseppek** évek óta kitünöknek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanusit. Egy kis tveg ara használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

Magyarországi foraktár: **Törli Jozsef** gyogyszertára **Budapest**, Király utca 12 sz.

A védjegyet és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni! Csak oly cseppek tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brády) és ezen szavakkal: „Valodiságát bizonyitom”.

A **Máriazell gyomorcseppek** valodian kaphatók.

Galle E. és Schwartz Emil Temsevári J. gyogyszertárban Zombor. Rátay J. gyogyszertárban Apatin. Balogh Gy. gyogyszertárban Petrovassallé és Brankoviu L. gyogyszertárban. Szt.-Tamás.